

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 187

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, SEPTEMBER 29, 1966

STEV. LXIV — VOL. LXIV

Komsomolska Pravda o kitajski Rdeči gardi

Otroci so pustili šole in šli širit ter utrjevati nauke Mao-Tsetunga.

MOSKVA, ZSSR. — Kako hudo je, kadar se fanatiki spro med seboj in si začno očitati grehe, je opisal lepo že pokojni Dostojevski. Ako bi še živel, bi mu današnje stanje med rusko in kitajsko mladino dalo prav tudi v življenju. V Peipingu živi namreč tudi dopisnik moskovske Komsomolske Pravde, ki je poslal svojemu listu sila zanimivo poročilo o zlih delih mladih kitajskih komunistov. Radi bi dali kratko vsebino njegovih izjav, da pokažemo, kako ruski mladi komunisti gledajo na sedanje počenjanje njihovih kitajskih tovarišev.

V peipinških šolah nj danes nobenih otrok. Dobili so novo nalogo: Morajo študirati, širiti in zagovarjati ideje tovariša Mao. Njihov posel obstoji v tem, da hodijo po ulicah, pišejo letake in zmerjajo učitelje in druge nezanesljive elemente, ako so osumljeni, da so postali revizijonisti. Rdeča garda je naročila uničevanje vseh knjig, ki niso napisane v duhu idej tovariša Mao. Ker pa o tem odloča Rdeča garda, so ljudje iz previdnosti uničili sploh vse knjige, da ne bi padel na nje katerikoli sum. In to se dogaja v deželi, ki je iz našla papir in tisk pred tisoč leti! V tiskarnah upajo tiskati samo še knjige tovariša Mao, v knjigarnah pa razen teh na policah ni nič. Šol niso rdeči gardisti zapirali radi tega, da bi šolarji sodelovali z njimi, ampak še bolj zato, da odtegnejo učence vplivu idej tistih zbors.

Sploh je vsak pouk postal sumljiv, za njim se skriva samo revizijonizem, zato tako divji napadi na učne moči in na profesorje.

Dopisnik dodaja pravilno, da kitajsko divjanje v znamenju kulturne revolucije škoduje mednarodnemu komunističnemu gibanju. Nismisel vse kitajske akcije je dosegel stopnjo, da je učenje odveto, nevednost pa odlika pravovernega komuniste. Tako nekako zaključuje dopisnik svoje poročilo. Le kako bodo kitajski tovariši odgovorili na ta napad iz Moskve, ki z njim le težko tekmuje poročilo tudi najbolj zagrizenega zastopnika reakcije v svobodnem svetu.

Nova preiskava umora predsednika Kennedyja?

WASHINGTON, D.C. — Republikanski kongresnik T.R. Kupperman iz New Yorka je predložil v Kongresu, naj ta imenuje poseben odbor, ki bo odločil, ali naj se izvede nova preiskava umora predsednika J.F. Kennedyja.

Kongresnik je utemeljil svoj predlog s trditvijo, da so kritiki v zadnjem času ustvarili "resen dvom" v poročilo Warrenove komisije o umoru.

Vremenski
prerok
pravi:

Hladno z verjetnostjo dežja v poznih popoldanskih in večernih urah. Najvišja temperatura 60.

Severni Vietnam krepí svojo letalsko obrambo

WASHINGTON, D.C. — Ameriški vojaški strokovnjaki trdijo, da Severni Vietnam stalno krepí svojo letalsko obrambo, največ s podporo Sovjetske zveze. Ustvaril je obrambni sistem, kot ga ameriške letalske sile doslej še niso nikjer srečale.

Od preteklega jeseni je število protiletalskih topov v Severnem Vietnamu porastlo od 1.500 na 5.000 ali celo, kot trdijo nekateri, na 7.000. Lani so imeli le 4 baterije protiletalskih raket vrste SAM, sedaj jih je v Severnem Vietnamu do 30 ali celo več. Vietnam ima boljšo radarsko mrežo kot vzhodno-evropske države vzdolž železnih zaves. Izpopolnjen je zlasti radar za odkrivanje nizko letajočih letal.

Posebno uspešno je protiletalsko topništvo, ki je doslej sestrelilo po ameriških podatkih vsaj 370 ameriških letal, med tem ko so jih rakete SAM 2 le 14, četudi je bilo izstreljenih vsaj 500. Prav uspešnost obrambe ustvarja vtis, da sodelujejo pri njej ruski strokovnjaki, oziroma "svetovalci". Teh je v Severnem Vietnamu precejšnje število, nekateri govorijo o stotinah, drugi pa kar o tisočih.

Narodna garda miri črnce v San Franciscu

SAN FRANCISCO, Calif. — Guv. P. Brown je pozval pod orožje večeraj 2.000 narodnih gardistov, ko policija ni bila brez sposobna vzdrževati mir in red v črnem predelu mesta. Do izgrediv je prišlo po sončnem zahodu, ko je policaj A. Johnson streljal za 16 let starim črnem, ki je zbežal iz ukradenega avtomobila in se na policajev poziv ni maral ustaviti.

Ko se je pojavila na cestah narodna garda, je bil mir naglo vzpostavljen. Vsaj 5 oseb je bilo ranjenih toliko, da so iskale pomoč v bolnici. Kot drugod so tudi pri teh izgrediv mladi črnci metali kamenje in steklenice na policijo ter podtikali požare.

Preteklo noč je prišlo do novih, še hujših nemirov, požigavanja in plenjenja. Policija je morala uporabiti strelno orožje, pa položaj ni bila kos. Mir in red je vzpostavila šele narodna garda. Po 70 oseb je bilo ranjenih, 10 od strelcev, 85 pa aretiranih.

Budistično združenje se nahaja v razsulu

Poraz upora v Hue in Danangu v letošnji pomladi je vsaj začasno ubil politični vpliv organiziranega budizma v Juž. Vietnamu.

SAIGON, J. Viet. — Bili so časi, ko so organizirani budisti pomenili politično silo v Južnem Vietnamu. Sedež njihove organizacije je bil Budistični zavod za posvetne zadeve, tam se je sestajalo vodstvo in odločalo o budistični politiki. Danes je pa ta sedež postal prazen prostor, kjer še ni pravega gospodarja.

Svoje dni je tam gospodaril menih Tri Quang, ki je veljal za zagrizenega nasprotnika sedanje vojaške diktature. Njegov nasprotnik Tam Chau je bil pa zmeren voditelj, ki se ni hotel spuščati v prekanje s Tri Quangom. Se je pred par meseci umaknil na deželo in prepustil vodstvo Quangovim pristašam. Ti so pa imeli od takrat smolo. Naprvo so izgubili bitko z generalom Kyjem v Danangu in mestu Hue. Porazu so sledili samomori, ki pa niso nikogar več ganili. Za njimi so prišle volitve za konstituant, ki naj bi budistična agitacija za boj kot ni uspela. Med tem je pa budistični patrijarh Tinh Khiat prepovedal Tri Quang, da se postavi še naprej. Gladovne stavke je bilo konec, s tem pa tudi Tri Quangovega vpliva.

Pred dobrim tednom se je pa v Saigonu zopet pokazal Tam Chau in izjavil, da bo zopet prevzel vodstvo Budističnega zavoda za posvetne zadeve. Quangovi pristaši pa s tem niso bili zadovoljni, hočejo sami šariti v zavodu. Tako je zavod danes brez pravega gospodarja ali pa z dvema, kakor hočete. Politično je pa mrtev.

Mislijo, da bo Tam Chau sklical izredni kongres budistične organizacije in na njem dobil tudi večino. Na njegovi strani je baje tudi sam patrijarh. Tam Chau misli, da bo poskusil doseči sporazum z generalom Kyjem, kakor hitro postane zopet gospodar v budističnem zavodu.

Tako je zaenkrat budistično gibanje žrtev notranjih prepričev med vodilnimi menihi. Lahko se pa menihi pobotajo in v tem slučaju lahko postanejo odločilni.

Vse politične oči so obrnjene v Cincinnati

CLEVELAND, O. — Kar imamo politikov v naši državi, demokratskih in republikanskih, vsi gledajo proti prvemu volivnemu okraju v Cincinnatiju. Tam se namreč borita za zmago republikanec Taft in demokrat Gilligan. Nobečedeni novinec v politiki, oba sta že doma na Kapitolu, le Taft je imel včasih smolo. Gilligan pa ne. Ker je ime Taft pri republikancih že postalo simbol — naj so pokojnemu Taftovemu očetu in ohajskemu senatorju dali ime "Mr. Republican" — je razumljivo, da bodo republikanci napeli vse sile, da dobijo to ime zopet na Kapitol. Pa tudi Taft sam je že pred tedni začel tako živahno agitacijo, kot da bi bile volitve pred vrati. Gilligan seveda tudi ne spi, z njim vredo glasni tudi proroki, ki napovedujejo zmago obema, toda z majhno večino, kakor je kdo razpoložen.

Za Tafta govori ime, ki ga v Cincinnatiju pozna že vsak otrok. Zanj govori tudi nove meje prvega volivnega okraja, ki so odsekale od prejšnjega okraja vse dele, kjer živijo črnci. Za Tafta se bo končno potegnili tudi guverner Rhodes, ki je v Cincinnatiju politična sila prvega razreda.

Za Gilligana bo šle v boj unije, črnske organizacije in "mali ljudje". Ker jih veliko še ni registriranih. Gilliganov političen štab začne davno živahno akcijo za registracijo. Pravijo, da je imela uspeh.

Volivni boj je že tako vroč, da navadna gesla kot vietnamska vojna, draginja, civilne pravice, ne zaležejo dosti, ker sta v tem pogledu oba kandidata precej istih misli. Zato ne najdeti lahko predmetov, kjer bi se spoprijela. Pri tem ima pa do sedaj Gilligan več sreče. Bil je s Taftom že šestkrat na radiju, pa je dobro odrezal, kajti Taftovi ljudje so sklenili, da mora biti skupnih nastopov v javnosti konec. Zelo verjetno pa je, da bodo črnski glasovi odločilni. Ni jih veliko v novem volivnem okraju, toda do vloge jezika na volivni tehnici pa lahko pridejo.

Na politična sila pri volitvah za reden parlament, ki se bodo predvidoma vršile prihodnje leto.

HURIKAN INEZ DIVJA PREKO OTOKA HISPANOLE

Hurikan Inez je mimo Puerto Rica udaril na področje Dominikanske republike na otoku Hispanola in se pomika preko republike Haiti dalje proti zahodu.

SAN JUAN, P. R. — Hurikan Inez je v torek divjal preko francoskega otoka Gvadalupe v Malih Antilih in povzročil tam velikansko škodo. Okoli 6.000 ljudi je ostalo brez strehe, 72 je bilo ranjenih, 15 pa mrtvih, ko je hurikan oddvilj dalje proti severozahodu. Ob Puerto Rico ni udaril naravnost in z vsoto močjo, zato tam ni pustil večjega razdejavanja. Hudo naj je prizadel del Dominikanske republike in republike Haiti na otoku Hispanola, kamor je pridivilj danes jutraj. Podrobnih podatkov še ni, bali pa so se posebno hudega razdejavanja na področju obmorskega mesta Barahona in njegove okolice z ozko dolino med gorami in polotokom, kjer živi okoli 200.000 ljudi.

Hurikan Inez kaže svojo moč na okoli 65.000 kv. miljah, dosegl je brzino 160 milj na uro in potuje nekako z brzino 16 milj na uro v smeri proti zahodu. Trdijo, da se hurikani z močjo in obsegom Ineza pojavijo kvečjemu vsake štiri ali pet let. Sreča je bila, da je hurikan Inez v glavnem divjal preko morja in pustil na svoji poti proti zahodu gostonaseljeni Puerto Rico sevarno od svoje poti. Kot trdi poročilo danes jutraj, hurikan s svojim središčem tudi ni udaril na področje Dominikanske republike, ampak je šel dalje tik mimo polotoka Barahona, kjer je večina prebivalstva v strahu pred njim poiskala zavetje na varnejših krajih.

Boj za vietnamski riž

Ameriško vojaštvo je začelo prevzemati boji z rdečimi tudi na področju delte reke Mekong.

SAIGON, J. Viet. — Močvirnati del spodnjega Južnega Vietnama, znan pod imenom delta reke Mekong, je žitnica za vietnamski riž. Tam ga pridelajo toliko, da zadostuje za prehrano obeh delov Vietnama in la ga nekaj ostane za izvoz. Selanja državljanska vojna je pa promet z rižem postavila na glavo.

Delta reke Mekong je tisti del Južnega Vietnama, kjer se državljanska vojna čuti zelo malo, neke pa celo nič. Tam je sicer nastaneno saigonsko poveljstvo četrtga vojnega okrožja, ki ima pod seboj tri saigonske divizije, toda bojev je pa tam le malo. Tam vlada neka čudna vrsta tihega sožitja med saigonskimi četami in partizani. Ameriških čet tam ni, samo nekaj ameriških oficirjev opravlja službo uradnih svetovalcev, ki pa ne morejo nič vplivati na saigonske poveljnike.

Kmetom je to prav. Lahko mirno obdelujejo in pridelujejo riž in ga prodajajo kot po navadi lokalnim trgovcem. Tu pa se začne problem. Trgovci prodajajo namreč riž vsakomur, ki več plača. To so pa sedaj agentje partizanov in pa zastopniki kitajskih trgovcev iz Kambože. Tako gre večji del riževega pridelka ali na sever v partizanske kraje ali pa v Kambožo, od tam pa po svetu, največ v Hanoi. Saigon sam ne dobi od tam nič toliko riža, da bi se preživel. Zato ga mora dobavljati Amerika; na plačilo seveda Amerika ne more računati.

To stanje je postalo nevzdržno. Zato mislijo v Pentagonu, da je treba najti pot, kako bi pridelek riža iz delte našel pot v Saigon. To se da doseči le z izgonom partizanov iz delte, torej z vojaško operacijo. Značilno pa je, da se saigonske čete na jugu ne vnamajo za idejo večjih bojov in so proti ameriškemu sodelovanju v takih bojih. Jim je

Iz Clevelanda in okolice

V bolnici — Rojak Tony Krampel s 1117 E. 67 St. je v St. Vincent Charity bolnici. Obiski so dovoljeni.

Seja — Podr. št. 47 SZZ ima v nedeljo, 2. oktobra, ob 2.30 popoldne sejo v SDD na 10814 Prince Avenue.

Dranje — Jutri, v petek, se gredo člani Slov. športnega kluba drsat na Northfield Plaza. Vsi, ki se žele pridružiti, naj pridejo ob 7.20 pred Baragov dom. Začetek drsanja bo ob 8.30.

Noč republikanskih kandidatov — Klub mladih republikancev priredi 4. oktobra svojo letno "Noč kandidatov" v Pick-Carter Hotelu na Prospect in E. 9 St. Navzoči bodo vsi republikanski kandidati v okraju Cuyahoga. Začetek sestanka ob osmih.

Zadnje vesti

SAIGON, J. Viet. — Pretekli teden so imele ameriške oborožene sile v bojih z rdečimi 142 mrtvih, 825 ranjenih in 3 pogrešane. To so doslej največje izgube v enem tednu tekom vsega vojskovanja v Vietnamu. Včeraj in danes so bili najhujši boji tik južno od nevtralnega pasu in v njenem sosedstvu, kjer se dojeva ameriški marini z enotami redne severovietnamske armade. Včeraj je bilo objavljeno, da so še dva tedna deli ameriške 25. pehotne divizije v akciji proti rdečim na področju Mekongove delte.

NEW YORK, N.Y. — Med American Airlines in Unijo transportnega delavstva je bil večeraj dosežen sporazum o novi kolektivni pogodbi, s čimer je nevarnost štrajka prešla.

ATLANTA, Ga. — Pri večerajšnjih primarnih volitvah za demokratskega guvernera kandidata je zmagal Lester G. Maddox, znan po svojem ostrem nasprotovanju integraciji. Dobil je okoli 56% vseh glasov. V novembru bo nastopil proti republikanskemu kandidatu, kong. H. Callawayu.

LONDON, Val. Brit. — Razgovori med predstavnikoma britanske vlade in vlado Smitha v Rodeziji niso pokazali nobene poti k sporazumu. Zastopnika britanske vlade sta se danes vrnila sem iz Salisburyja.

Ulbricht v Zagrebu in Ljubljani

BELGRAD, SFRJ. — Predsednik Vzhodne Nemčije W. Ulbricht, ki je prišel v začetku tedna v Jugoslavijo na uraden obisk, se je včeraj mudil v Zagrebu, danes pa si ogleduje Ljubljano. Jutri in v soboto se bo pogovarjal s Titom na Brionih, nato pa se bo vrnil domov.

— Ameriški legiji je odobril Kongres ustanovno listino leta 1919.

kar vseh, da imajo mir pred partizani, četudi morajo mir plačati z dobavo riža komunističnim agentom.

Nedavno so v sporazumu z vlado v Saigonu prišle v področje delte prve enote ameriških oboroženih sil, da začno načrtati odločen boj proti rdečim.

NAROČNINA:	
Za Združene države:	\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:	\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$5.00 na leto	
SUBSCRIPTION RATES:	
United States:	\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:	\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
Friday edition \$5.00 for one year	
Second Class postage paid at Cleveland, Ohio	

No. 187 Thurs., Sept. 29, 1966

Napadi na Titove diplomate

“Na 30. avgusta 1966 okoli 8.45 zvečer je bil ubit v Stuttgartu načelnik tamkajšnjega urada generalnega konzulata v Muenchenu Sava Milovanović... Zločin v Stuttgartu je le eden v vrsti, ki jih izvajajo sistematično proti jugoslovanskim uradnim predstavnikom in državljanom na ozemlju Federativne republike Nemčije... člani različnih ekstremističnih emigrantskih skupin...” stoji zapisano v protestni poti, ki jo je vlada Socialistične Federativne Republike Jugoslavije preko Švedske poslala vladi Zahodne Nemčije.

Nota navaja vsa druga nasilja, ki so se zgodila v zadnjih letih proti Titovim predstavnikom v Zahodni Nemčiji. Tako je bil decembra 1962 umorjen pri napadu na prostore jugoslovanske uradne misije v Melemu Momčilo Popović, junija 1965 pa je bil resno ranjen jugoslovanski konzul Andrija Klarič v Mersburgu. Titova vlada se jezi, ker so že vsi napadalci na urad v Melemu z izjemo Perčiča, ki je bil obtožen zaradi umora Popovića na 15 let ječe, na svobodi. Še bolj jo draži to, da je bil napadalec na konzula Klariča obsojen le na 2 leti in 9 mesecev zapora.

Komaj par dni po umoru Save Milovanovića je bil ubit neki Stanislav Medvidović v Frankfurtu, neki drug jugoslovanski delavec pa v Duesseldorfu. Napaden je bil tudi jugoslovanski konzulat v Duesseldorfu, ki je ravno nasproti glavnega policijskega urada. Titovsko časopisje trdi, da ni policija niti mignila, da bi napad na poslopje preprečila.

Jugoslovanska nota trdi, da je vesti o pripravljajočih se napadih na Titova zastopnike v Zahodni Nemčiji prineslo še pred umorom v Stuttgartu nemško časopisje. Oblasti so imele torej dovolj vzroka povečati svoj nadzor nad “ustaškimi” skupinami, ki jih Jugoslavija dolži za vse napade. Jugoslovanski uradni zastopniki po nemške oblasti ponovno opozorili na grožnje, ki so jih dobili in ki so bile izrečene proti njim, pa vse to ni imelo uspeha. Jugoslavija je celo zahtevala od vlade Zahodne Nemčije, da prepove jugoslovanskim emigrantom vsako dejavnost in razpusti njihove organizacije. Ta zahteva je bila seveda gladko zavrnjena.

Jugoslovanska vlada trdi, da daje Zahodna Nemčija, posebno Bavarska, naravnost potuho hrvaškim “ustašem”, ki so poiskali zavetje na njenih tleh, v njihovem boju proti Jugoslaviji. Hrvaško nacionalistično časopisje v tujini se istočasno pritožuje, da gredo zahodno nemške oblasti Jugoslaviji preveč na roko in da preostro postopajo s hrvaškimi “nacionalisti”, ki hočejo z napadi na Titove diplomatske predstavnike opozoriti svet na hrvaško vprašanje in na nezadovoljnost hrvaškega naroda v “ječi Jugoslaviji”.

Pritožbe Titove vlade in hrvaških emigrantskih skupin nad nemškimi oblastmi dokazujejo, da te postopajo pri vseh teh političnih umorih in nasiljih verjetno kar točno po zakonu in se ne marajo podati nobenemu pritisku ne od desne ne od leve. Pri tem tudi prav nič ne taje, da so jim vse te stvari neljube.

Hrvaški viri trdijo, da sta bila tako Popović kot Milovanović člana UDBE, poslana v Zahodno Nemčijo s posebnimi nalogami med emigranti. Milovanovića je ubil po dveh urah mirnega razgovora v gostilni neki Franjo Goreta, ki naj bi bil po trditvah jugoslovanske vlade “ustaša”, po trditvah nekaterih Hrvatov pa “agent UDBE”, ki se je spri z Milovanovićem.

V kolikor imajo napadi hrvaških nacionalističnih skupin v Zahodni Nemčiji res le značaj protesta proti Jugoslaviji kot “ječi hrvatskega naroda”, imajo predhodnike v delovanju “ustašev” proti Jugoslaviji pred drugo svetovno vojno. Tedaj so “ustaši” res uživali od neke mere podpore fašistične Italije in Madžarske. Da bi jo uživali danes od zahodnonemških oblasti, ne verjame nihče, nemara tudi sama vlada v Beogradu ne.

Napadi na Titove predstavnike v tujini niso omejeni le na Zahodno Nemčijo. Dogodili so se tudi v raznih drugih evropskih državah in tudi v naši deželi, celo v našem mestu. Pri teh zadnjih napadih ni bilo nobenih “ustašev”, bili so le pošteni srbski rodoljubi, ki so načelni rasprotniki komunizma. Izjavljali so, da niso nastopili proti Titovim predstavnikom le zato, ker so predstavniki komunistične diktature, ampak tudi za to, ker so imeli z njimi osebne obračune iz časa državljanske vojne v Jugoslaviji.

Nasilje je v rabi v politiki, kar ta obstoja. Svobodo ljubni Grki in Rimljani so smatrali umor tirana za junastvo, za vse hvale vredno delo, ki je bilo izvršeno v korist celega naroda. Tirani in diktatorji so se nevarnosti umora zavedali in z njo računali. Titov komunistični režim je diktatura, je nasilje, ki se ga ljudstvo ne more znebiti po nobeni zakoniti poti, kot prav lepo dokazuje primer zadrške-

ga profesorja Mihajla Mihajlova. Hotel je pot v politično svobodo doseči, pa so ga zaradi tega v okviru zakonov in ustave spravili za zapahe.

Mi nasilja ne zagovarjamo in ga ne podpiramo, smatramo pa, da se Tito in njegovi nimajo pravice pritoževati, ker so sami rabili nasilje, da so se povzpeli na oblast, ker so sami morili in pobijali v množicah in ker se tudi danes ne drže svojih lastnih zakonov, ko branijo svojo oblast!

Do neke mere lahko osovražnost svojih predstavnikov v tujini in napade na nje omeje s tem, da pošiljajo ven le poštene, kulturne ljudi, ki nimajo krvavih rok. Rablji, krvniki in policaji kot zastopniki vlade v tujini, mečejo brez dvoma svojevrstno luč na tiste, ki so jih kot svoje predstavnike v tujino poslali.

BESEDA IZ NARODA

Družabni večer s plesom

CLEVELAND, O. — V jeseni smo in čas izletov in prireditev v prosti naravi je za nami. Družbeni prostori spet odpirajo svoja vrata. Zvesti svoji stari navadi priredi Družabni klub Baragovega doma svoj prvi družabni večer z večerjo in plesom dne 8. oktobra t.l. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih. Za ta večer nam obetajo nekaj posebnega. Pravijo, da bodo kuhali in pekli samo moški in servirali tudi le moški. Je to reakcija na to, da nas ženske vedno bolj spodrivajo od povsod. Sedaj po II. vatikanskem koncilu že na prižnice in za fajmoštre silijo. Govornice so sicer dobre, toda malo težko je radi konca. Samo, da ne bo tako kakor takrat v Novem mestu, ko je sodnik vprašal ženo, kaj je videla takrat, ko ga je udaril. In žena je pripovedovala in pripovedovala... Sodnik jo je nekaj časa poslušal, nato jo prekine in pravi: “Mat, samo tisto povejte, kaj ste videli takrat, ko ga je udaril.” Žena pogleda sodnika, se oddahne in reče: “Gaspud, bom pa še enkrat od kraja povedava...”

In kaj nam obetajo ti kuharji. Pravijo, da bodo dali najprej predjed, to je mrzel narezek, nato bo sledila glavna jed in sicer praška rolada, dunajski zrezek in “bones frits”, po domače gobova rižota, in zraven še mešana solata. Ko bomo vse to pospravili, bo za zaključek še čokoladna torta in kava. Pravijo, da je kaka sprememba mogoča, toda v istem stilu in ne v slabo. In vse to samo za 2 dolarja. Vstopnina za ples pa še 1 dolar posebej. Začetek serviranja bo ob 7. uri.

Podprti po tej večerji bomo lahko malo posedeli, popili kozarček ta dobrega in se pogovorili. Za mlade in mlade po srcu bo pa poskrbel “Sonet”, ki je pokazal, da zna izvesti iz svojih instrumentov melodije, ki potegnejo marsikoga na gladki pod. Odložite za ta večer vsakršno skrb, ki vam žrejo živce, in privoščite si lep večer v družbi svojih prijateljev in znancev. Razgovorite se z njimi, povejte svoje težave in probleme in čutili boste, da vam odleže. Od prijateljev boste zvedeli stvari in novice, ki vas zanimajo in spet boste na tekočem o dogodkih v naši skupnosti. Delo, počitek in zabava se morajo menjati, sicer nastopijo motnje v vašem telesu in hodili boste predčasno okrog zdravnikov. Povebite tudi svoje prijatelje in povejte jim, da greste ta večer v Baragov dom. Ne pozabite na svoje ženske, ki so stalno privezane na kuho in čiščenje. Tudi one si žele, morda še bolj kot mi, da pridejo v družbo, da si povedo novice in porazgovore med svojimi sovrstnicami. Četudi bi se tebi ne ljubilo, spomni se, kaj si nekoč občutil, vzemi križ na svoje rame in pripelji ženko s seboj. In videl boš, da ti ne bo žal.

Na veselo svidenje!
F. Sfiligoj

V prometu eno petino
WASHINGTON, D.C. — V naši deželi je zaposlenih v prometu eno petino vse delovne sile.

Msgr. John E. Schiffrer, župnik pri Sv. Jožefu v Chisholmu, v pokoju

CHISHOLM, Minn. — Rt. Rev. Msgr. John E. Schiffrer, župnik pri Sv. Jožefu, je bil letošnjega 18. avgusta od duluthskega škofa F. Schenka upokojen in se je v nedeljo, 21. avgusta, uradno poslovil od svojih vernikov z zadnjo nedeljsko službo božjo. Od tedaj živi v svojem prvotnem domu nasproti cerkve sv. Jožefa, ki ga je kupil od Centov. Za novega župnika pri Sv. Jožefu je bil imenovan msgr. James M. Hayden, za njegovega kaplana pa rev. Ronald R. C.

Splošno poznani in priljubljeni monsignor John E. Schiffrer, brat pokojnega rev. Antona Schiffrerja, župnika pri fari sv. Janeza v Milwaukee, je bil rojen v Stari Loki na Gorenjskem. Gimnazijo je obiskoval v Kranju. Leta 1902 je prišel s skupino slovenskih abiturientov, med katerimi je bil tudi poznani in spoštovani slovenski zdravnik dr. Frank J. Kern, v Ameriko in vstopil v semenišče v St. Paulu v Minnesoti, kjer je bil leta 1908 posvečen v duhovnika.

V prvih letih svojega duhovniškega službovanja je misijonaril med Indijanci, katerih jezika se je naučil, ter med zgodnjimi naselenci v krajih Ely, Beroun, Hinckley in drugod. Leta 1910 je postal prvi župnik pri Sv. Jožefu na Gilbertu. Faro je inkorporiral in jo s svojo spretnostjo in požrtvovalnostjo postavil na trdno osnovo.

Leto kasneje je bil monsignor Schiffrer premeščen k Sv. Jožefu v Chisholmu, kjer se je prav tako izkazal za gorečega duhovnika, sposobnega upravnika in gospodarja. Staro cerkev je ponovno prenovil in pregradil, dokler ni leta 1957 postavil nove, ki je postala arhitektonska posebnost vsega severnega Srednjega zahoda in ki slovi po svoji krasi in izvornosti. Pri krastvi in opremi te cerkve je sodeloval znani slovenski kipar France Gorše. Monsignor Schiffrer je zgradil tudi moderno župnišče in sestrski samostan.

Msgr. John E. Schiffrer je splošno spoštovan in priljubljen ne le med svojimi župljani, ampak tudi med prebivalci drugih veroizpovedi. V dolgi dobi preko pol stoletja si je pridobil nešteto prijateljev in postal eden najuglednejših in najbolj spoštovanih katoliških duhovnikov v vsej široki okolici Železnega ožročja. Njegova beseda je bila spoštovana tudi na drugih področjih javnega življenja, zlasti na polju vzgoje. Nad pol stoletja je bil v odboru krajevne javne knjižnice in je sodeloval pri

najrazličnejših načrtih in naporih za vzgojo mladine. Pri skoraj vseh teh programih je bil on dejanski njihov začetnik in vodnik. S svojo preudarno besedo, dobro voljo in šaljivostjo je znal premagati tudi največje težave. Uradno je sedaj v pokoju, toda nobenega dvoma ni, da bo s svojimi skušnjami in sposobnostmi še vedno na razpolago tistim, ki se bodo s takim namenom pri njem oglašili.

Ko je bil v začetku meseca na obisku v Minnesoti med tamkajšnjimi slovenskimi rojaki ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik, se je 7. septembra oglašil v spremstvu rev. Dolšine in rev. D. Slapšaka tudi pri msgr. J.E. Schiffrerju, kot najstarejšemu slovenskemu duhovniku v tem delu Amerike.

Zvestemu služabniku Gospodovemu in zavednemu Slovencu msgr. Johnu E. Schiffrerju želimo, da bi v miru in zadovoljnosti preživel večer svojega življenja med svojimi priljubljenimi verniki, starimi prijatelji in znanci in domačnosti Chisholma, s katerim je bil tako tesno povezan nad pol stoletja v delu za dušno in telesno korist nešte-tih.

Bog ga nam še dolgo ohrani!
AD

Prisrčen sprejem nadškofa Pogačnika pri Mariji Vnebovzeti

CLEVELAND, O. — Težko pričakovani obisk ljubljanskega nadpastirja se je uresničil v nedeljo, 18. septembra, ko je prišel med nas, farane Marije Vnebovzete, prevzvišeni nadškof dr. Jožef Pogačnik.

Vse predpriprave za dostojen sprejem nadškofa je vodil Father Raymond Hobart, ki je z veliko vnamo organiziral vsa cerkvena društva in organizacije ter mobiliziral dolgo kolono narodnih noš, ki so nas dobesedno presenetile, kajti med njimi je bilo veliko število Belokranjcev in slikovitih belih narodnih nošah, ki so po svoji originalnosti vzbujale vseobčo pozornost; poleg narodnih noš so nastopile tudi kadetke Društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ v krasnih plavih uniformah ter znatno povečale slovesnost.

Točno ob 7.30 zvečer se je pričela veličastna procesija, ki se je vila med dolgotrajnim zvonjenjem iz župnišča proti cerkvi; spredaj dolga vrsta ministrantov s svečami in križem na čelu, zadaj pa č. duhovščina z dr. Pogačnikom v nadškofovskem ornatu. V cerkvi je zaorila s kora mogočna Marijina pesem “Mi smo mornarji”, ki jo je izvajal pevski zbor Ilirija pod vodstvom organista g. Martina Rakarja. Pesem “Mi smo mornarji” je bila izbrana od g. Rakarja v pozdrav nadškofu, ker je sam nadškof dr. Pogačnik sestavil besedilo te pesmi, a skladatelj dr. Kimovec jo je pa uglasbil. Pevci so navdušeno zapeli še dve kitici v pozdrav, nato je prevzvišeni nadškof stopil k prižnici ter se faranom zahvalil za prisrčen sprejem in rekel med drugim, da smo farani lahko srečni, ko imamo Mater Božjo za farno patrono. Le k Mariji se zatečimo v svojih dušnih in telesnih potrebah, posebno pa za našo srečno zadnjo uro; iz zgledov in vzorov svetnikov povzamemo, da so bili vsi veliki svetniki tudi veliki častilci Matere Božje, ki so se zaupno priporočali Mariji v varstvo; opevajmo tedaj Marijo — čast in hvalo in se priporočajmo Mariji zlasti v molitvi. Pod Tvoje varstvo pribežimo.

Po teh besedah se je nadškof s svojim spremstvom zopet vrnil k glavnemu oltarju in pete litanije so se pričele; napeve je vodil prevzvišeni nadškof, a na koru je g. Rakar intoniral krasne Marijine odpeve, ki jih je pela vsa cerkev, da je mogočno grmel po prostranem svetišču. Po

blagoslovu so skupno zapeli Zahvalno pesem in cerkvena pobožnost se je slovesno zaključila.

Nato smo se podali v šolski avditorij, kjer smo pričakovali nadškofa, da se mu poklonimo. Velika dvorana je bila vsa polna, ravno tako poln je bil stranski koridor; nad zagrtnim odrom se je blestel velik napis: Gle, Tvoj Sin! — To je škofsko geslo dr. Pogačnika, ki si ga je izbral, ko je postal škof; vzel ga je iz prizora, ko je naš Odrašenik visel na križu, zraven križa je pa stala žalostna Mati in se jokala, tedaj je rekel umirajoči Kristus žalostni Materi: Glej, Tvoj Sin!

Naposled je nadškof prišel v dvorano in z njim č. gg. duhovniki, ki so ga spremljali: msgr. L. B. Baznik, Božidar Slapšak, Julij Slapšak, Anton Rebol, Jožef Godina, Victor Tomec in Raymond Hobart. Zastor na odru se je dvignil in prikazala se je krasna slika “Mladih harmonikarjev”, ki so, vsi v narodnih nošah, pod vodstvom učitelja-umetnika g. Rudija Kneza igrali par krasnih komadov. Nato je g. Mihael Sršen zaigral še solo, mladi Ivan Tominec je pa v imenu Slovenske šole pozdravil nadškofa s krasnim nagovorom ter mu izročil mali dar Slovenske šole. Prevzvišeni se je zahvalil ter malemu Tomincu daroval spominček. Nato so pevci in pevke Ilirije pod vodstvom pevovodje g. Rakarja navdušeno zapeli dve domoljubni pesmi: “Bodi zdrava domovina” in “Pozdravljen Savinjski dol!” Pevske točke je spremljala na klavirju Miss Josephine Tercek. Naposled je stopil na oder sam prevzvišeni nadškof ter v krat-

kih besedah poudarjal, da smo Slovenci na splošno ostali zvesti svoji veri in svojemu narodu, čeprav nas usoda večkrat razžene na vse vetrove; pohvalil je tudi slovenske domove, okraše-ne s cvetjem in gredicami; zahvalil se je ob koncu vsem rojakom in rojakinjam, ki so mu priredili tako iskren sprejem. Okrog nadškofa se je zdajci razgrnila nešteta množica in vsak je hotel prevzvišenemu seči v roko ter mu izraziti svojo vdanost. Ko je bilo vse to končan je sledila nekakšna zakuska nadškofa; naša dva fanta od (Rev. Victor Tomec in Rev. i. mond Hobart) sta prišla na originalno idejo, da sta pripravila za nadškofa kranjske klobase, ki slo zelje in ješprenj, s čemur je bilo nadškofu zelo ustreženo in jako všeč.

ROMANJE DSPB V FRANK, OHIO. — Zadnja prilika za romanje k Žalostni Materi Božji v Frank, O., bo v nedeljo, 2. okt.; romanje bo vodil Father Raymond Hobart ob vsakem vremenu in opravi sv. mašo v Franku, O., ob pol enajstih dopoldne. Po maši bo kosilo v kafeteriji; popoldne bo skupni križev pot v gozdiču in zatem bodo v cerkvi pete litanije. Vožnja za tja in nazaj bo \$2.50; avtobus bo čakal na romarje ob 7.30 zjutraj na vogalu 156. ceste pri stari cerkvi Marije Vnebovzete; prijave za romanje in za kosilo sprejemata: Anton Meglic, tel. HE 1-1447, in Lojze Bajc, tel. 531-4306. Rojaki in rojakinje, poslužite se te lepe prilike za romanje k Žalostni Materi Božji ter prijavite se pravočasno zgoraj omenjenima gospodoma v velikem številu.

Ernest Terpin

Orangutan, ogledalo in čebele

Poskusi indijskega naravoslovca z “gozdnim človekom” na Malajskem.

Indijski naravoslovec Uman Glagul proučuje že vrsto let orangutane, ki jih je v Maleziji le še 59 in so zato zaščiteni. Z njimi je napravil več zanimivih poskusov, in sicer zlasti s 6 čevljev visokim Butanom, “gozdnim človekom”, kakor se v našem prevodu glasi malajski izraz “orang-utan”. S tem orangutanom je sklenil naravoslovec skorajda prijateljsvo.

Začelo se je s srebrnkasto verižico, na kateri je bingljalo kovinsko zrealce in ki jo je naravoslovec obesil na vejo. Orangutan se je približal, snel verižico in si jo skušal pripeti okoli vratov, kakor je bil prej videl Glagula. To mu sicer ni uspelo, zato pa se je pogosto ogledoval v zrcalcu. Čez čas je verižico izgubil.

Druga verižica, ki jo je naravoslovec Glagul prinesel s seboj, je bila dovolj dolga, da si jo je orangutan — zdaj je že slišal na ime Butan — nadel čez glavo, kakor mu je nekajkrat pokazal raziskovalec. Potem je Butan dovolil članom svojega krдела, da so se vsi po vrsti gledali v zrcalu.

Glagul je vzel iz žepa drugo zrealce, s katerim je ujel sončne žarke in z njimi zasleplil orangutana. Ta ga je skušal posnemati, čez čas mu je uspelo, nazadnje so sončni žarki iz njegovega zrealca zaplesali na naravoslovčevem obrazu. Orangutan je poskakoval od zadovoljstva. Dve uri kasneje se je že kar dobro spoznal na to reč.

Nato je bil na vrsti drugi del poskusa. Orangutanom je med zelo všeč. Radi iščejo divje čebele, v satovje vtikajo prste in jih obližujejo. Pri tem se ne boje brenčočih čebel, ki s svojimi želi le redkokdaj najdejo skozi dlatko občutljiva mesta.

Naravoslovec Glagul si je izbral orangutana Butana za svoj poskus zaradi tega, ker je bil ugotovil med daljšim opazovanjem, da se ta velika opica izogiba čebel, ki so jo poprej nekoč opikale po ustnicah in jeziku.

kih besedah poudarjal, da smo Slovenci na splošno ostali zvesti svoji veri in svojemu narodu, čeprav nas usoda večkrat razžene na vse vetrove; pohvalil je tudi slovenske domove, okraše-ne s cvetjem in gredicami; zahvalil se je ob koncu vsem rojakom in rojakinjam, ki so mu priredili tako iskren sprejem. Okrog nadškofa se je zdajci razgrnila nešteta množica in vsak je hotel prevzvišenemu seči v roko ter mu izraziti svojo vdanost. Ko je bilo vse to končan je sledila nekakšna zakuska nadškofa; naša dva fanta od (Rev. Victor Tomec in Rev. i. mond Hobart) sta prišla na originalno idejo, da sta pripravila za nadškofa kranjske klobase, ki slo zelje in ješprenj, s čemur je bilo nadškofu zelo ustreženo in jako všeč.

ROMANJE DSPB V FRANK, OHIO. — Zadnja prilika za romanje k Žalostni Materi Božji v Frank, O., bo v nedeljo, 2. okt.; romanje bo vodil Father Raymond Hobart ob vsakem vremenu in opravi sv. mašo v Franku, O., ob pol enajstih dopoldne. Po maši bo kosilo v kafeteriji; popoldne bo skupni križev pot v gozdiču in zatem bodo v cerkvi pete litanije. Vožnja za tja in nazaj bo \$2.50; avtobus bo čakal na romarje ob 7.30 zjutraj na vogalu 156. ceste pri stari cerkvi Marije Vnebovzete; prijave za romanje in za kosilo sprejemata: Anton Meglic, tel. HE 1-1447, in Lojze Bajc, tel. 531-4306. Rojaki in rojakinje, poslužite se te lepe prilike za romanje k Žalostni Materi Božji ter prijavite se pravočasno zgoraj omenjenima gospodoma v velikem številu.

Ernest Terpin

Orangutan, ogledalo in čebele

Poskusi indijskega naravoslovca z “gozdnim človekom” na Malajskem.

Indijski naravoslovec Uman Glagul proučuje že vrsto let orangutane, ki jih je v Maleziji le še 59 in so zato zaščiteni. Z njimi je napravil več zanimivih poskusov, in sicer zlasti s 6 čevljev visokim Butanom, “gozdnim človekom”, kakor se v našem prevodu glasi malajski izraz “orang-utan”. S tem orangutanom je sklenil naravoslovec skorajda prijateljsvo.

Začelo se je s srebrnkasto verižico, na kateri je bingljalo kovinsko zrealce in ki jo je naravoslovec obesil na vejo. Orangutan se je približal, snel verižico in si jo skušal pripeti okoli vratov, kakor je bil prej videl Glagula. To mu sicer ni uspelo, zato pa se je pogosto ogledoval v zrcalcu. Čez čas je verižico izgubil.

Druga verižica, ki jo je naravoslovec Glagul prinesel s seboj, je bila dovolj dolga, da si jo je orangutan — zdaj je že slišal na ime Butan — nadel čez glavo, kakor mu je nekajkrat pokazal raziskovalec. Potem je Butan dovolil članom svojega krдела, da so se vsi po vrsti gledali v zrcalu.

Glagul je vzel iz žepa drugo zrealce, s katerim je ujel sončne žarke in z njimi zasleplil orangutana. Ta ga je skušal posnemati, čez čas mu je uspelo, nazadnje so sončni žarki iz njegovega zrealca zaplesali na naravoslovčevem obrazu. Orangutan je poskakoval od zadovoljstva. Dve uri kasneje se je že kar dobro spoznal na to reč.

Nato je bil na vrsti drugi del poskusa. Orangutanom je med zelo všeč. Radi iščejo divje čebele, v satovje vtikajo prste in jih obližujejo. Pri tem se ne boje brenčočih čebel, ki s svojimi želi le redkokdaj najdejo skozi dlatko občutljiva mesta.

Naravoslovec Glagul si je izbral orangutana Butana za svoj poskus zaradi tega, ker je bil ugotovil med daljšim opazovanjem, da se ta velika opica izogiba čebel, ki so jo poprej nekoč opikale po ustnicah in jeziku.

Nato je bil na vrsti drugi del poskusa. Orangutanom je med zelo všeč. Radi iščejo divje čebele, v satovje vtikajo prste in jih obližujejo. Pri tem se ne boje brenčočih čebel, ki s svojimi želi le redkokdaj najdejo skozi dlatko občutljiva mesta.

Naravoslovec Glagul si je izbral orangutana Butana za svoj poskus zaradi tega, ker je bil ugotovil med daljšim opazovanjem, da se ta velika opica izogiba čebel, ki so jo poprej nekoč opikale po ustnicah in jeziku.

Naravoslovec Glagul si je izbral orangutana Butana za svoj poskus zaradi tega, ker je bil ugotovil med daljšim opazovanjem, da se ta velika opica izogiba čebel, ki so jo poprej nekoč opikale po ustnicah in jeziku.

Naravoslovec Glagul si je izbral orangutana Butana za svoj poskus zaradi tega, ker je bil ugotovil med daljšim opazovanjem, da se ta velika opica izogiba čebel, ki so jo poprej nekoč opikale po ustnicah in jeziku.

JANEZ JALEN:

Ovčar Marko

POVEST

Če bi se bil moral pognati le za komolec dlje, bi kri ne bila vzdržala; padel bi bil. Tako se je pa krčevito držal trdnih oprijemov, kakor bi sam sebi ne mogel verjeti, da je rešen.

Nadaljnja pot do torbe, cokol in čutare tudi ni bila lahka, pa Marko jo je preplezal, da niti enkrat ni pomislil na nevarnost.

Odšel se je z opelinjeno vodo in se odpočil. Potem je še tretjič preplezal žleb, obul nogavice in nataknil cikle. Videl je v skali krvave odtiske svojih nog in desnice in mirno presodil, v kako nevarno peč se je zaskočil: "Naka! Tudi za konje in parizar ne grem še enkrat preskakovat tega mesta samo na lastno kri opt."

Hitro se je povzpental navgor, obšel Veliki plaz, stopil na Celu na rob in se oglašil Joku: "Da ne bo v skrbeh."

Nad Orliščem je krožilo in krakalo nekaj krokarjev in Marko se je spomnil, kako malo je manjkalo, da ne obletavajo krokarji in kavke sedaj njega, kakor so obletavali Urha, mačevskega ovčarja. In Ančka bi za pogrebom še jokati ne smela, da bi ljudje ne zvedeli.

"Hvala Bogu."

V nedeljo popoldne so kljub vročemu soncu oživila pota in steze čez Peči. Senoseki in grabljeve, skoro sami fantje in dekleta, redkokdo je bil oženjen med njimi, so odhajali Zavrh na rovt. Bolj praznično kakor delavniško oblečeni, z nageljni in rožmarinom na klobukih in na životnik, s koso ali grabljami čez ramo, so postajali, peli in vriskali, da je bilo v vaseh pod njimi marsikomu hudo, ker je moral ostati doma.

Na njivah sta odganjali jeda in repa, po mejah je že zelenela otava, na Blatih, kjer raste le rudina in trdo seno, se je pa še vedno poznalo, kako široke redove so risale kose.

Ko se je znočilo, so zaplapolali ob pobočju Stola številni kresovi in kakor njim v odgovor so kmalu nato zagoreli kresovi tudi v Jelovici in na Poklukih:

"Blejci in Gorjanci so že kar vsi na rovtih." In pesmi in vriski niso potihnili pozno v noč.

Vreme je bilo stanovito in ni priganjalo k delu, pa so v ponedeljek vendar senoseki že na vse zgodaj sekli, ker zjutraj kosa najbolj reže.

Ančka, katero so vsi pohvalili, kako dobre krape je skuhala za kosilo, je imela z gospodinjstvom ves dan zadrego, dasi ji je pomagala Rozalka.

Po večerji so senoseki in grabljeve zakurili vrh rovt in poglegli in posedli okrog ognja. Od vseh strani so prihajali vasovalci, večinoma fantje, pa tudi nekaj deklet, kakor bi se bili dogovorili, da pridejo pozdravit novo gospodinjjo na rovtih, Podlipnikovo Ančko.

Ančke pa še ni bilo med družino. Ob ognjišču pred bajto sta hiteli z Rozalko pomivati po večerji.

Ločeno po gručah se je razpletel med vasovalci pogovor, ki se je tu in tam odtrgal v smeh. Molčala pa je pravljica, katero vsi poslušajo in ni se oglašila pesem, katero vsi poprimajo.

Ančka in Rozalka sta pravkar pospravili pomito posodo in žlice, kar je planil iz teme k njima Volkun.

"Marko!" sta vzkliknili obe hkrati, se zagledali na stezo in čakali.

Marka pa dolgo od nikoder ni bilo in Ančka, ki bi bila čimprej rada v družini pri ognju, saj so jo že klicali, je postala nepotrepljiva: "Le kje se obira."

Tudi Rozalki se je čudno zdelo, kako da je Volkun pritekel toliko pred bratom. Ko je pa v svitu ognja opazila, kako se Marko počasi in varno prestopa, ga je šepetaje vprašala, ali je truden tako hudo ali ga noge bole.

Marko pa se ni izdal in jo je zavrnil precej osorno in glasno, da je tudi Ančka slišala: "Saj ni treba, da bi se mi vedno mudilo, kakor bi me medved podil."

Ančka, ponosna na to, da kuharja na rovtih, je pa z nekako očitajočim glasom oponesla ovčarju: "Malo bolj bi se bil pa lahko podvzval, da bi bil vsaj večerjal z nami. Pa prideš, ko že pospravljava."

Marko, res truden in noge so ga skelele, čeprav je bil v nogavice pod podplate podložil liste divjega boba, je vprašujoče gledal Ančko in skušal uganiti, zakaj ni prijazna z njim: "Saj sem sam skuhal, sebi in Volkunu, da sva oba dovolj mela." Tega pa ni povedal Marko, da sam skoraj nič ni mogel jesti.

Rozalka, ki je brata bolj poznala kakor Ančka, je vedela, da mu nekaj je. Molčala je in čakala. "Ne bom silila vanj, morada bo sam namignil." Ker je molčala tudi Ančka, je Marko snel s klobuka očnico, ki jo je dopoldne v Orlišču odtrgal za Ančko.

"Ančka! Ali si videla že kdaj tako zvezdo?"

"Ne še."

"Jaz tudi ne."

"Jej, je lepa," se je začudila Rozalka.

"Ančka! Tvoja je."

Marko je pričakoval, da bo Ančka, ko ji bo dal s tolikim trudom in nevarnostjo pridobljeni cvet, rekla kakšno tako besedo, ali da ga bo tako pogledala, ali da se bo božajoče dotaknila njegove roke, sploh da mu bo na en ali drug način povedala: "Ti, moj Marko, moj fant!" Da bi opazila vsaj njegovo ranjeno desnico. Pa je ni. Saj misliti bi se ne bil dal. Pa vendar—

Ančka je sprejela rožo in vsa vzradoščena rekla: "Nocoj se bom pa postavila."

Marko je spoznal, po glasu in pogledu je spoznal, da Ančka ni prav nič mislila nanj, pač pa samo na to, kako se bo kot domača Podlipnikova hči, ki prvič gospodinjji na rovtih, postavljala pri ognju med dekleti in fanti. In očnice ni bila vesela zato, ker jo ji je prinesel Marko, pač pa zato, ker nobena druga ne bo imela takega šopka na životniku.

Marko je bil žalosten in ključalo mu je v podplatih. Dal je Rozalki izmed ostalih očnic druga dva najlepša cveta, namenil ji je sicer enega samega in bi bil potem vse cvetje poklonil Ančki, sedaj ga pa ni. Odšel je k ognju in je vse očnice razdelil med dekleta, še Manica je dobila svojo. "Samo Ančka in Rozalka bi se bili postavljali z očnicami, sedaj se bodo vse; naj se zahvalijo Ančkinim nečimurnosti!" S to mislijo se je umaknil iz vesellega kroga h Kuharjevemu Toneju, s katerim sta se pogovarjala o čebelah in sta razgovore drugih samo od strani poslušala. (Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

"NARODNI SVET KOROŠKIH SLOVENCEV". — V soboto, 17. sept. t.l., se je zbral v Celovcu NSKS. Na seji so razpravljali o volitvah v koroško Deželno kmetijsko zbornico, ki bodo 6. nov. t.l. Na njej je bilo tudi podano poročilo o razgovorih s predstavniki Zveze slovenskih organizacij glede skupne slovenske kmetijske šole za fante. NSKS je na stališču, da je Avstrija po državnih pogodbah dolžna vzdrževati tudi slovensko kmetijsko šolo. Razgovori z Zvezo slovenskih organizacij še niso zaključeni.

Po poročilu o prijateljskem obisku delegacij osrednjih organizacij koroških Slovencev v Slovenski Krajini (Prekmurju), so prišla na vrsto še organizatorna vprašanja v zvezi s slovenskim političnim udejstvovanjem na terenu. Narodni svet je končno razpravljal posebej še o smernicah za razgovore slovenskih predstavnikov z dunajsko vlado glede realizacije člena 7. avstrijske državne (mirovne) pogodbe.

Vrhovni organizaciji koroških Slovencev sta danes Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij. NSKS zagovarja ureditev političnih, kulturnih, socialnih in gospodarskih razmer na temelju krščanskih načel; Zveza slovenskih organizacij pa je socialistično usmerjena. Ko je bila leta 1955 podpisana avstrijska državna pogodba, se je začel od časa do časa, se pravi, po potrebi sestajati tako imenovani koordinacijski (vsklajevalni) odbor, v katerem sta obe vrhovni organizaciji udeleženi po 4 predstavniki. Veljavni so samo soglasni sklepi, ki jih po vsaki seji tudi protokolirajo (dado uradno na zapisnik). Vsa vprašanja v zvezi s čl. 7 drž. pogodbe, ki vsebujejo določila za manjšinsko zaščito, so predmet razgovorov v

koordinacijskem odboru. — Vsaka politična organizacija ima svoje politično tedensko glasilo, in sicer NSKS "Naš tednik-Kronika", Zveza slovenskih organizacij pa "Slovenski vestnik". — Koroški Slovenci imajo dve tiskarni, svoje dijaške domove, svoje verske in kulturne in gospodarske organizacije in ustanove.

OBCNI ZBOR DRUŽBE SV. MOHORJA V CELOVCU. — V četrtek, 15. sept. t.l., je imela Družba sv. Mohorja v Celovcu svoj redni letni občni zbor. Vodil ga je njen predsednik dekan g. Filip Milloni. Na občnem zboru je podal glavno poročilo o celokupnem družbinem delu njen ravnatelj msgr. g. dr. Janez Hornboeck. Poročilo nadzornega odbora je podal kanonik g. Aleš Zechner.

Na občnem zboru so navzoči dobili v roke že nekaj knjig lepega družbinega knjižnega daru, ki ga bo Družba razposlala za Vse svete svojim udom doma in po svetu.

G. Lovro Kaselj, župnik na Hodišah, je kot urednik podal poročilo o družbeni mesečni reviji "Vera in dom".

Na občnem zboru so tudi veliko razpravljali o dijaških domovih, ki jih Družba vzdržuje z velikimi žrtvami in so letos spet prenapolnjeni. Ni bilo nogoče vsem priglasiencem dati zavetja v njenih domovih. Prav iz skrbi za domače dijaštvo se je odbor odločil, da odkupi še hišo, ki mediji na družbino posest. — Prihodnji mesec pa bo na Dunaju odprt Dom za slovenske visokošolce na Dunaju "Korotan", ki ga postavlja z neverjetnimi žrtvami in ljubeznijo p. Ivan Tomažič. Družbin odbor se zaveda, da je vsa bodočnost koroškega slovenstva v mladini, zato tudi toliko skrbi in žrtve za njeno vzgojo.

Občni zbor je potekal v izred-

no lepem razpoloženju. Vsem je bilo jasno, da Družba zelo veliko dela, čeprav svojega dela ne obesa na zvon.

SLOVENSKA GIMNAZIJA V CELOVCU. — Koroški Slovenci imajo samo eno srednjo šolo s slovenskim učnim jezikom, t.j. Slovensko gimnazijo v Celovcu s 372 učenci in učenkami. Na njej poučuje 21 slovenskih profesorjev in profesorice. Ravnatelj šole je že vse od njenega začetka dvorni svetnik g. dr. Joško Tischler.

Pri Deželnem šolskem svetu v Celovcu obstaja poseben manjšinski šolski oddelek s slovenskima nadzornikoma: za slovenski pouk na dvojezičnih osnovnih in glavnih šolah v deželi ter za pouk na slovenski gimnaziji v Celovcu odnosno za pouk slovensčine na drugih srednjih šolah Koroške.

NTK

Sen. Fulbright se zavzel za konec bombardiranja

Po njegovem mnenju bi predsednik Johnson napravil boljše, da ustavi bombardiranje Severnega Vietnama, kot da gre v Manilo na razgovore z "našimi fanti".

WASHINGTON, D.C. — Načelnik senatnega zunanjepolitičnega odbora W. Fulbright je predsednika L. B. Johnsona obdolžil, da se je odločil za pot v Manilo 18. oktobra le iz političnih razlogov. Veliko boljše bi storil, če bi namesto te poti ustavi letalske napade na Severni Vietnam, je dejal sen. Fulbright, ki je znan nasprotnik sedanje politike Združenih držav v Vietnamu.

Predsednik Johnson pojde 18. oktobra v Manilo na Filipinih, kjer se bo sestal z vodniki držav, ki sodelujejo z Združenimi državami v vojni proti rdečim v Južnem Vietnamu, da predarijo skupno nova pota za končanje vojne. Posveta, ki ga je sklical predsednik Filipinov Marcos, se bodo poleg predsednika ZDA Johnsona udeležili tudi predstavniki vlad Avstralije, Nove Zelandije, Južnega Vietnama, Južne Koreje in Tajske, po besedah sen. Fulbrighta "naši fantje".

Sen. Fulbright trdi, da se je Johnson odločil za ta sestanek, da bi tik pred novembrskimi volitvami napravil na volivce vtis, da se "resno prizadeva za mir". Po senatorjevem mnenju bi bila

dejansko uspešnejši korak na poti h končanju vojne ustavitev bombardiranja Severnega Vietnama, predno dajo rdeči kakršne koli obljube.

Bivši predsednik Truman je dejal nekoč o sen. Fulbrightu, da je preveč izšolan, toda zdi se, da mu vse šole ne pomagajo do stvarne presoje komunističnih ciljev in komunistične taktike. Komunisti niso nikdar cenili velikodušnosti in humanosti, vedno poznajo le svoj cilj in sredstva, ki mu služijo. Pred močjo se umaknejo, pa izrabijo zopet prvo priložnost za napad. Dve dosedanje prekinitvi letalskih napadov nista odprli poti k miru, rdeči so ju le izrabili za okrepitev svojih položajev in obrambnih naprav. Sen. Fulbright jim hoče dati za to še novo priložnost!

Otok za opice

Pod geslom "Vrnitev v divjino" namerava naravoslovec in ravnatelj frankfurtskega živalskega vrta Bernhard Grzimek izpostaviti na otoku Rubondo v Viktorijinem jezeru večjo skupino dresiranih šimpanzov iz evropskih živalskih vrtov. Otok naj bi postal rezervat za šimpanze; Grzimek je doslej dobil v ta namen deset opic te vrste, ki so jih že prepeljali v Nairobi.

Kaže, da se bodo opice težko navadile na trdo življenje v naravi, kjer bodo morale same skrbeti zase. Za zdaj ne marajo piti vode, ker so bile v živalskih vrtovih vajene čaja iz poprove mete. Nekaj časa bodo še skrbeli zanje, da ne bodo postopoma navadile na divjino in na to, da morajo same misliti na hrano.

Le kako je mogoče?

CHICAGO, Ill. — Od v težke prometne nesreče zapletenih motornih vozil jih je 78 odstotkov na suhih, ravnih cestah ob jasnem vremenu.

Help Wanted Male & Female

AUTOMATED CAFETERIA HOSTS OR HOSTESSES
permanent positions available in East side area. Hours 8:30 AM to 1 PM. Must be reliable, with good references. For appointment call 662-8400 Ext. 39

THE CHARLES CORP.
19701 So. Miles Ave.
an equal opportunity employer (138)

Dve tretjini od sladkornega trsa

NEW ORLEANS, La. — Dve tretjini vsega sladkorja na svetu pridobe iz sladkornega trsa, ostanek pa da sladkorna pesa.

Ženske dobijo delo

Wanted
COOK from 1 P.M. to 8 P.M.
Apply in person
SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Ave.
EN 1-5214 (x)

Gospodinja
Iščemo gospodinj, ki bi pri nas ostala, 3 mali otroci, v Mayfield Heights, stalno, priporočila. 266-4477 ali 449-5208. (189)

Cleaning Woman
Friday afternoons, 4 hours, \$5. English.

CARL'S CAFE
EN 1-8997 (189)

MALI OGLASI

Dober kup \$\$\$\$
4-družinska hiša, vsako stanovanje 2 spalnice, posamezne udobnosti; v dobrem stanju. Isti lastnik 20 let. Cena \$9000.

MAIN LINE REALTY
HE 1-8181 AC 1-9381
1191 E. 79 St.

Hiša naprodaj
V bližini cerkve Marije Vnebovzete, zelo čista in v dobrem stanju. Ima 4 spalnice. Cena zmerna. Kličite 752-2414. (x)

V najem
4-sobno neopremljeno stanovanje s kopalnico, plinski furnez se odda v najem. Vprašajte na 1193 E. 60 St. ali kličite HI 2-2009. (188)

Hiša naprodaj
Popolnoma prenovljena enodružinska hiša je naprodaj v okolici sv. Vida. Kličite 431-4495. —(188)

Na London Rd.
Zidana hiša s 4 spalnicami, polna klet, veliko posebnosti, garaža, zelo čista in v dobrem stanju.

Pri E. 185 St.
Zidana hiša s 3 spalnicami, polna klet, dvojna garaža, v prvovrstnem stanju. Pokličite nas in oglejte si naše nove in rabljene domove. Z veseljem Vam bomo pomagali pri izbiri vašega prihodnjega doma.

UPSON REALTY
RE 1-1070 499 E. 260 St. (189)

Hiša naprodaj
Dvodružinska zidana hiša, prvič naprodaj, na Shawnee Ave., med E. 185 in E. 200 St. 5 let stara, garaža, v prvovrstnem stanju. Se mora prodati; v srednjih 30h.

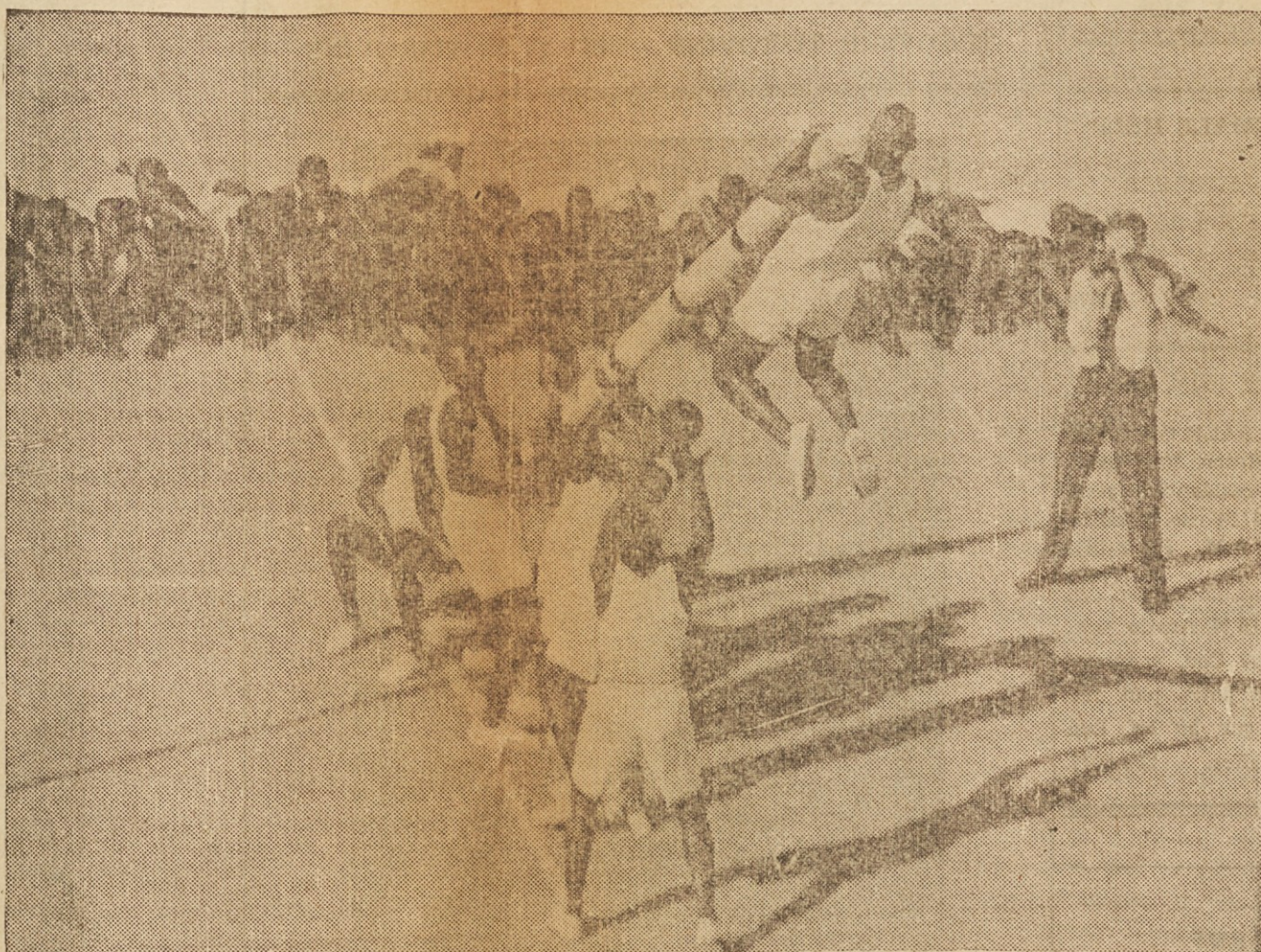
KEENER REALTY
401 E. 200 St. 481-1226 (190)

V najem
5-sobno stanovanje s kopalnico, zgoraj. Vprašajte na 1274 Norwood Rd. ali kličite 391-6523. —(188)

Stancovanje iščeta
Dve upokojeni osebi iščeta stanovanje z dvema spalnicama v okolici Neff Rd. pri E. 185 St. Kdor ima za oddati, naj pokliče 531-5705. (188)

Sobo oddam
Zaposleni osebi ugodno oddam čisto opremljeno sobo s souporabo kuhinje in z lastnim vvhodom na Addison Rd. tel. UT 1-3955. (188)

Euclid — lastnik prodaja
Naprodaj je semiranch hiša, velika kuhinja, 4 spalnice, obložena rekreacijska soba, vse v dobrem stanju. \$24,900. Kličite 731-3248. (189)

PRI TELESNIH VAJAH — Afriški domačini v policiji Južno-afriške unije morajo biti telesno trdni in dobro izvežbani. Na sliki jih vidimo pri telesnih vajah. Ti policijski oddelki služijo le za vzdrževanje reda in miru med črnimi domačini.

V SOBOTO
8.
oktobra

PRIREDITA BARAGOV DOM IN DRUŽABNI KLUB v svojih prostorih 6304 St. Clair Ave.

družabni večer

Člani, prijatelji in njih družine vljudno vabljeni.
VEČERJA: predjed, glavna jed in desert s kavo. Deliti začnemo ob sedmih zvečer. Ob igranju znanega orkestra SONET bo od 8:30 dalje PLES

V SOBOTO
8.
oktobra

TRYGVE GULBRANSEN

DEDIŠČINA GOZDA

Nekdo je bil toliko prisoten, da je napregel konja in se odpeljal proti severu, da bi obvestil Bjornalce.

Te noči je z Bjornala privozilo mnogo voz z bakljami. Čisto zgoraj ob vhodu v dolino so se razdelili ter na obeh straneh z bakljami preiskovali bregove.

Vso noč je Adelajda odhajala na balkon in do oslepelosti strmela v Hammarbojske višine. Pravkar se je hotela vrniti v izbo, ko je gori nad gozdom zagledala šibak sij. Izginil je, pa se spet pojavil in zdaj je lahko jasno razločila baklje. Počasi so prihajale po griču navzdol — o, tako počasi. Adelajda je zaprla oči in se opotekala proti vratom, znova pa se je zravnila in se zastrmela v baklje. Zavile so na Hammarbo, sij bakelj je oplazil hiše. Toda — naprej niso šli. Zakaj neki so se tam ustavili?

Nenadoma pa je tiho šepnila: "Sli so po Uno, da bi stražila pri mrlju. Dag je mrtev."

Bil je mali Dag, ki je v tihem zalivu odkril očetov obraz in z drvarjem Martinom je stopil ponj. Pokopali so ga z otrokom, katerega se je še z otroplo roko oklepala.

Njegovo levo sence je zdržila ledena plošča ali pa eden izmed opornikov; Martin je menil, da ga je ubil udarec — sicer bi se lahko s fantom rešil na breg. Kajti Dag se ni prvič peljal čez led in ni se mu prvič udrl. Dobro se je zavedal nevarnosti, ni pa mogel prenesti pogleda na otroka, ki je bil v smrti.

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

SPRAY HELPERS

Men needed for sanding & patching in spray dept. Also exp. all around man to work on trade show exhibits. Call 286-7500

(187)

FEMALE HELP

COMPANION — COOK

Interested in doing housework and cooking. Day off. Make a home with invalid woman wanted, Bensenville vic. CL 5-2986.

(187)

HOUSEWORK

Light cooking. Stay or go. Care for 3 child. 2 in school. South Side. References. 374-4458

(187)

Responsible mature woman for gen'l. hskp. Lite cooking. Live in. Sun. & Mon. off. Own rm., bath, TV & radio. Good wages. Gd. transportation. HI 6-1948.

(189)

HELP WANTED — COUPLES

Couple to manage one small apt. Hotel. Gd. Salary & Apt. Also, we need one woman to take care of a house. Live in. Call Mrs. Fischer. LO 1-1115

(188)

MALE HELP

SECURE YOUR FUTURE DON'T DELAY — APPLY TODAY!

- GENERAL FACTORY
- FORK LIFT OPERATOR

Full Time — 6 Day Week
Many Company Benefits — Ages Open

Apply in person to
MR. LEUTHOLD

American Cyanamid — Fiat Dept.

9301 W. Belmont Ave.

Franklin Park, Ill.

(187)

— bo ta tudi njegov naslednik. Gozdne delavce je prevzel drvar Martin in tam je šlo vse po stari poti naprej.

Dečka sta bila povsod z mladostno vnmno poleg, kjer koli je bilo treba pomoči; sicer pa sta se s psom in puško klatila po gozdu in močvirju, potovala po gorah in planjavah po istih poteh kot stari oče v mladih in starih letih, po poteh, po katerih je njun oče vse svoje življenje neutrudno hodil. In pomoči sta v kočah počivala na pogradih ali pod milim nebom ob ognju, kakor je delal to njun rod že od nekdaj.

Nekega večera je sedela Adelajda v pisarni pri knjigah. Bila je jesen in zunaj je pihal veter in deževalo je. V dimniku sta tulil veter in dež je bil ob okna. V jeseni je postala nekoliko bolj sveža. Teta jo je pridno obiskovala in jo opozarjala na opominne očeta Daga, o katerih ji je bila nekoč Adelajda sama pravila: naj pride kar koli, človek

se mora dvigniti in iti vse svoje življenje naprej.

Pravkar je to in ono uredila v knjigah; kajti marsikaj je bilo zaostalo. Počasi se je spet prebudila njena močna narava in v pisarni se je spet nekoliko bolj počutila. Da, številke, mala čarobna znamenja, so najbrže vzbudile v njej nekaj, kar ji je tičalo globoko v krvi že mnogo rodov. In ker je bila zdaj navezana samo nase, jo je spet zgrabila misel, da bi kar se le da zagotovila obstanek sebi in otrokoma.

Pravkar je izračunala vsoto, ki so jo imele dolinske občine v zaostanku, koliko obresti bo prejela in kako visoka bo v nekaj letih vsota v banki. Tedaj je slišala, da je zapeljal na dvorišče voz, razločila je glasove gospodične Krusejeve in nekega moža. Vstala je in odšla v vežo. Tam je našla nekega gospoda iz mesta; zdel se ji je znan, ni pa se mogla spomniti njegovega imena, dokler ji ga ni imenoval.

Bil je Dagov odvetnik, pa tudi že odvetnik očeta Daga kakor njegov oče. Torej se je prav dobro spoznal v bjornaldskih zadevah. Prišel je, da bi se z njo pomenil o nekaterih stvareh ali v tem pasjem vremenu se mora še prej preobleči. Gospodična Krusejeva ga je odvedla v modro sobo.

(Konec prihodnjic)

Na trg s tovornjaki

CHICAGO, ILL. — V naši deželi pripeljejo 95% vseh jaje in perutnine v tovornih avtomobilih. Na enak način pride na trg tudi od 75 do 80% vse živine.

Za vsakovrstna tiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve:

okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil.

Spominske podobice in osmrtnice.

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE

BOLJ TEŽKO BI BILO ZAVITI — Straniščne školjke bi bilo res bolj težko zaviti v papir, bilo bi jih pa še vedno možno spraviti v škatle iz lepenke. V poljskem glavnem mestu Varšavi ne gledajo na take malenkosti, prenašajo jih, kot kaže gornja slika.

Orkester "VESELI SLOVENCİ"

Vas vljudno vabi, da se z njim povešate in zaplešete ob veselih zvokih domačih melodij. Orkester igra VSAKI petek zvečer v restavraciji "HOFBRAU HOUSE" na 1400 East 55th Street od 9. zvečer dalje, poleg tega v soboto: 1. oktobra na jesenski zabavi DSPB društva "TABOR" v Slov. domu na Holmes Avenue.

15. oktobra zvečer v restavraciji "HOFBRAU HOUSE" 1400 E. 55th

22. oktobra na jesenski zabavi "BELOKRANJSKEGA KLUBA" v Slov. domu na Holmes Ave.

29. oktobra v Slovenskem domu na E. 65th & St. Clair "NIGHT IN SLOVENIA"

12. novembra v dvorani Sv. Vida na zabavi "ŠTAJERSKEGA KLUBA"

24. novembra v Slovenskem domu na E. 65th & St. Clair "TONY'S POLKA PARTY"

3. decembra v restavraciji "HOFBRAU HOUSE" na 1400 E. 55th.

31. decembra Silvestrovanje v restavraciji "HOFBRAU HOUSE" 1400 E. 55th St.

Društva, ki želijo najeti orkester za prihodnje leto, naj to knalu store, ker ima orkester že sedaj več angazmajev do junija 1967. Kličite Dušana Maršiča. 361-9373.

Stroh's
spada tja,
kjer je veselje...

...Kjerkoli se ljudje zabavajo, najdete z ognjem varjeno Stroh's pivo v priljubljenih kartonih z 8 steklenicami, za katere ni potrebna zastavnina ne vračanje. Ko boste šli prihodnjic v veselo družbo, vzemite s seboj več takih kartonov z 8 steklenicami Stroh's piva. Edino ameriško z ognjem varjeno pivo.

Stroh's

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Z OGNJEM VARJENI OKUS

SPOMINČKI — Rusinji barvata lesene piščančke, namenjene udeležencem svetovnega znanstvenega kongresa za rejo perutnine v Kijevu za spomin